

Nr 9

Utbildningsutskottets betänkande med anledning av propositionen 1974: 1 i vad avser anslag för budgetåret 1974/75 till investeringsbidrag för skolväsendet jämte motioner.

1. **Bidrag till byggnadsarbeten inom skolväsendet m. m.** Kungl. Maj:t har i propositionen 1974:1 bilaga 10 (utbildningsdepartementet) under punkten D 35 (s. 196—201) föreslagit riksdagen att

1. medge att förhandsbesked om statsbidrag till byggnadsärenden för skolväsendet får lämnas enligt vad som förordats i propositionen 1974: 1,
2. till Bidrag till byggnadsarbeten inom skolväsendet m. m. för budgetåret 1974/75 anvisa ett förslagsanslag av 167 500 000 kr.

Motionen

1974:115 av herr Henmark (fp) och fru Nilsson i Kristianstad (c) vari hemställs att riksdagen hos Kungl. Maj:t anhåller om att provisoriska bestämmelser för statsbidrag till elevhem för elever på studievägar för jordbruks- och trädgårdsutbildning utfärdas i enlighet med reglerna för skogsbrukslinjen i avvaktan på SSK-utredningens förslag.

Utskottet

Skolbyggnadsinvesteringarna inom det allmänna skolväsendet har under senare delen av 1960-talet legat på en hög nivå. Investeringarna i skolbyggnader — uttryckta i beräknade investeringsramar — utgjorde under perioden 1964/65—1973/74 sammanlagt 6 000 milj. kr. Kungl. Maj:t föreslår för nästa budgetår en investeringsram på 450 milj. kr. samt att förhandsbesked om statsbidrag till skolbyggnader skall få lämnas inom planeringsramar av följande storlek, nämligen 400 milj. kr. för budgetåret 1975/76, 350 milj. kr. för budgetåret 1976/77 och 100 milj. kr. för vart och ett av budgetåren 1977/78 och 1978/79. Utskottet tillstyrker förslaget. Utskottet har inte funnit anledning till erinran mot att 25 milj. kr. av investeringsramen tas i anspråk för provisoriska skollokaler och finner det i likhet med Kungl. Maj:t motiverat att statsbidraget till provisoriska skollokaler höjs från 325 till 400 kr. per kvadratmeter nettogolvyta.

Det sammanlagda medelsbehovet under detta anslag har för budgetåret 1974/75 med utgångspunkt i bl. a. en investeringsram för budgetåret på 450 milj. kr. beräknats till 167 500 000 kr., vilket belopp Kungl.

Maj:t hemställer att riksdagen anvisar. Utskottet tillstyrker förslaget.

Enligt gällande bestämmelser utgår statsbidrag bl. a. till kostnader för *anskaffande* av elevhem åt elever vid gymnasieskolans studievägar för jordbruk och trädgårdsnäring samt skogsbruk. I vad gäller skogsbruk utgår statsbidrag även till kostnaderna för *förhyrande* av lokaler för elevhem.

Med anledning av yrkandet i motionen 1974: 115 vill utskottet erinra om att det ankommer på utredningen om skolan, staten och kommunerna (SSK) att göra en översyn av bestämmelserna om statsbidrag inom skolans område. Detta utredningsuppdrag innefattar även frågan om de framtida reglerna för bidrag från staten till lokaler för elevhem. Utskottet anser en större enhetlighet i fråga om statsbidragen till byggnadsarbeten inom skolväsendet i och för sig angelägen, men är inte berett att under pågående utredningsarbete förorda förändringar i statsbidragssystemet. Utskottet avstyrker yrkandet i motionen 1974: 115.

Utskottet hemställer

1. att riksdagen medger att förhandsbesked om statsbidrag till byggnadsärenden för skolväsendet får lämnas enligt vad som förordats i propositionen 1974: 1,
2. att riksdagen avslår motionen 1974: 115,
3. att riksdagen till *Bidrag till byggnadsarbeten inom skolväsendet m. m.* för budgetåret 1974/75 anvisar ett förslagsanslag av 167 500 000 kr.

2. Bidrag till undervisningsmateriel inom gymnasieskolan m. m. Kungl. Maj:t har under punkten D 36 (s. 202—203) föreslagit riksdagen att till Bidrag till undervisningsmateriel inom gymnasieskolan m. m. för budgetåret 1974/75 anvisa ett reservationsanslag av 23 050 000 kr.

Motionerna

1974: 754 av fru Karlsson m. fl. (c) vari hemställs att riksdagen ger Kungl. Maj:t till känna vad i motionen anförts angående ändrade regler för statsbidrag till första uppsättningen stadigvarande undervisningsmateriel för lantbrukets yrkesutbildning,

1974: 1060 av herr Strindberg m. fl. (m) vari hemställs att riksdagen beslutar att bidragsreglerna för anskaffande av första uppsättningen stadigvarande undervisningsmateriel för gymnasieskolans jordbruks- och trädgårdsutbildning utformas i överensstämmelse med de regler som gäller för skogsbrukets yrkesutbildning inom gymnasieskolan.

Utskottet

Statsbidrag utgår till anskaffande av första uppsättningen stadigvarande undervisningsmateriel vid gymnasieskolan. När denna genomför-

des år 1971 bibehölls då gällande statsbidragsregler, vilket innebär att inte samma regler gäller för alla linjer i gymnasieskolan.

Skolöverstyrelsen har föreslagit att bestämmelserna om statsbidrag till första uppsättningen stadigvarande undervisningsmateriel för lantbrukets yrkesutbildning skall ändras så att de garanterar huvudmannen samma rätt till statsbidrag som i dag gäller för skogsbrukets yrkesutbildning. Kungl. Maj:t har inte biträtt förslaget.

I såväl motionen 1974: 754 som motionen 1974: 1060 har framställts yrkande om att riksdagen skall fatta beslut om ändrade statsbidragsregler i enlighet med skolöverstyrelsens förslag.

Som utskottet crinrat om under närmast föregående anslagspunkt ankommer det på SSK-utredningen att göra en översyn av bestämmelserna om statsbidrag inom skolans område. Vad utskottet i nämnda sammanhang anfört om större enhetlighet m. m. i fråga om statsbidragen inom skolväsendet gäller även bidragen till undervisningsmateriel. Utskottet är inte berett förorda att den av skolöverstyrelsen och motionärerna föreslagna ändringen nu genomförs.

Vad därefter beträffar erforderliga medel för budgetåret 1974/75 har utskottet funnit sig böra tillstyrka att medelsanvisningen under denna anslagsrubrik i enlighet med Kungl. Maj:ts förslag begränsas till 23 050 000 kr. Emellertid är det för huvudmännen otillfredsställande att utbetalningen av förväntade statsbidrag måste senareläggas på grund av omständigheter varöver de ej kan råda. Utskottet förväntar sig därför att Kungl. Maj:ts förslag om medel för budgetåret 1975/76 bättre kommer att återspegla det reella anslagsbehovet. Utskottet föreslår att riksdagen som sin mening ger denna uppfattning till känna för Kungl. Maj:t.

Utskottet hemställer

1. att riksdagen som sin mening ger Kungl. Maj:t till känna vad utskottet beträffande medelsanvisning för budgetåret 1975/76 anfört med anledning av motionerna 1974: 754 och 1974: 1060,
2. att riksdagen till *Bidrag till undervisningsmateriel inom gymnasieskolan m. m.* för budgetåret 1974/75 anvisar ett reservationsanslag av 23 050 000 kr.

3. Bidrag till vissa fullbordade byggnadsarbeten för folkskoleväsendet. Bidrag till bostäder för lärare inom det obligatoriska skolväsendet. Utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag under punkterna D 37—D 38 (s. 204) och hemställer

att riksdagen för budgetåret 1974/75 anvisar

1. till *Bidrag till vissa fullbordade byggnadsarbeten för folkskoleväsendet* ett förslagsanslag av 714 000 kr.,

2. till *Bidrag till bostäder för lärare inom det obligatoriska skolväsendet* ett förslagsanslag av 54 000 kr.

Stockholm den 28 februari 1974

På utbildningsutskottets vägnar
STIG ALEMYR

Närvarande vid ärendets slutbehandling: herrar Alemyr (s), Larsson i Staffanstorp (c), Jönsson i Arlöv (s), Nordstrandh (m), Gustafsson i Barkarby (s), fröken Hörlén (fp), fru Gradin (s), herr Johansson i Skärstad (c), fru Dahl (s), fru Sundberg (m), herrar Sundgren (s), Karlsson i Mariefred (c), Hagberg i Örebro (s), fru Ekelund (c) och fru Nordlander (vpk).